

Het heiligenboek

Paus Franciscus. Een levende heilige (1) Tom Zwaenepoel

„Broeders en zusters, goedenvond! U weet dat het de plicht van het conclaaf was om Rome een bisschop te geven. Het lijkt erop dat mijn broeders kardinalen naar het einde van de wereld hebben moeten gaan om er een te vinden.” Met die woorden leerde de wereld de opvolger van paus Benedictus XVI kennen, die na een pontificaat van zeven jaar en tien maanden onverwachts ontslag had genomen. Het was een 76-jarige Argentijn die op 13 maart 2013 de verplichte tweederdemeerderheid van het stemgerechtigde college van kardinalen gehaald had. In de ogen van velen is die paus, na amper na twee jaar pontificaat, een heilige man. Paus Franciscus is alleszins een man die veel inspiratie put uit het leven van twee grote heiligen, Franciscus van Assisi (1181/1182-1226) en Ignatius van Loyola (1491-1556).

De kinder- en jeugdijaren van Jorge Mario Bergoglio werden sterk beïnvloed door zijn grootouders. Het was vooral de moeder van zijn vader, Rosa, die in de ogen van de jongeman een 'heilige' was. In een interview met de Italiaanse jezuïet Antonio Spadaro (augustus 2013) zegt paus Franciscus daarover: „Mijn grootmoeder Rosa deed zoveel goeds voor me. In mijn

brevier zit overigens haar testament en ook nu nog lees ik het vaak. Voor mij is het als een gebed. Zij is een heilige die veel heeft doorstaan en geleden – ook moreel – en toch is ze steeds moedig doorgegaan.” Franciscus' grote voorliefde voor zijn oma ligt ten grondslag aan zijn oproep in talrijke teksten om respect te hebben voor de bejaarden en hen niet uit te sluiten als 'sociaal afval'. Daarmee hangt ook zijn wens samen om emeritus paus Benedictus XVI niet als 'standbeeld in een museum' te beschouwen, maar een beroep te doen op zijn wijsheid, ook al zei Joseph Ratzinger bij zijn afscheid op 28 februari 2013 in Castel Gandolfo dat hij een leven in het verborgene wilde leiden, gewijd aan gebed en lectuur. In zijn teksten roept Franciscus (groot)ouders op hun (klein)kinderen te laten opgroeien in een gezin, waarin het geloof op concrete wijze beleefd wordt. Het doorgeven van het geloof is voor hem een belangrijke taak in de opvoeding van jongeren.

Een cruciale dag in het leven van Jorge Mario Bergoglio was 21 september 1953. Toen hoorde de zeventienjarige voor de eerste keer dat God hem riep. Oorspronkelijk wilde hij met zijn kameraden de Dag van de

Student vieren, maar hij besloot die dag te starten met een bezoek aan zijn parochiekerk San José de Flores in Buenos Aires. Daar ontmoette hij een priester die hij niet kende. Omdat die een grote indruk op hem maakte, wilde hij bij hem biechten. Het is dankzij die biecht dat Bergoglio zijn geestelijke roeping heeft ervaren. Jorge Mario ging niet meer naar het station waar zijn vrienden verbleven, maar naar huis. Vanaf dat ogenblik wist hij dat hij priester wilde worden.

Toen hij bisschop werd (1992), koos Bergoglio als motto *Miserando atque eligendo* (gekozen door genade). Dat is een zinsnede uit een homilie van de Angelsaksische monnik Beda Venerabilis (672/673-735) over de evangelist Matteüs. Beda Venerabilis was tollenaar, een beroep dat vanwege de zelfverrijking als zondig werd beschouwd. Beda beschrijft hoe Jezus Matteüs koos als discipel omdat Hij door mededogen werd bewogen toen Hij Matteüs zag. De tekst ontroerde Jorge Mario toen hij zeventien was, omdat hij zichzelf zoals Matteüs beschouwde als een zondaar, over wie Christus zich heeft ontfermd (*miserando*) en door Hem is geroepen (*eligendo*). Dat motto siert ook Bergoglio's pauselijke wapenschild.

Bovenstaande biografische gegevens verklaren waarom paus Franciscus in zijn gesproken en geschreven teksten zoveel aandacht besteedt aan de zonde, de biecht, de vergiffenis, de barmhartigheid en de genade. Vaak herhaalt hij dat hij een zondaar is en om de twee weken gaat biechten. Voor Franciscus is Gods sterkste boodschap de barmhartigheid van God, die niets anders is dan de „vreugde van de vergiffenis” (angelus, 15 september 2013).

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

25 maart, 19.07 uur, Canvas. In de voorlaatste aflevering van de zesdelige serie *De werkende mens* over de Vlaming en zijn werk staat *Team Spirit* centraal.

25 maart, 20.40 uur, Canvas (herhaling op 26 maart om 18.10 uur). Een nieuw seizoen *Beeldgeheimen* begint met *Les fêtes de l'armistice*. Na 1.560 dagen wreedheid is er een einde gekomen aan Wereldoorlog I. In Parijs, Londen, Washington en New York legden talrijke camera's de viering daarvan vast.

25 maart, 21.10 uur, Canvas (herhaling op 26 maart om 18.40 uur). *Ge moest toch iets doen in de oorlog?* Aflevering 5 van de achtdeelige documentaire *12 in 40* waarin twaalf mensen getuigen hoe zij Wereldoorlog II als tiener beleefden. Vandaag: vrije tijd.

27 maart, 20.40 uur, VRT één. *Endeavour*, pilootaflevering van de gelijknamige Britse politiserie over de jonge detective Endeavour Morse in het Oxford van de jaren 1960. Of wat er 'voorafging' aan de legendarische serie *Inspector Morse*.

De vrome kudde

Eerste kus Ingezonden door Christa Le Grand

Emiel en Louis halen jeugdherinneringen op. Zegt Louis:

–Ik zal mijn eerste kus nooit vergeten. Ze heette Ann.

–En wat voor speciaals was er dan aan die kus dat je er vandaag nog altijd aan denkt?

–Ze had een sigaret in de mond!

Nieuws Ingezonden door Jef Vande Wiele

Namen maken het nieuws. Dat is althans wat een belangrijke krantenuitgever beweert in een interview. Enkele dagen later loopt op de redactie volgend bericht binnen:

–Vuur vernielt de boerderij van boer Vandervelde evenals drie van zijn koeien, met name Betty, Bessy en Bella.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

pikant kaartspel dialect	verlangen tabaks- gebruiker	welpen- leidster editie	chic feest gelaats- kleur	niets uitge- zonderd
↳	↓	↓	↓	↓
↳	↓	↓	1	↓
kort gedicht	↳	9	↓	zenuw- achtig
totaal niets	↳	7	↳	4
↳	↳	slinger- plant koraal- eiland	↳	boom onder andere
bijvoor- beeld (Fr.) vis	↳	voor- zetsel zangspel	↳	↳
↳	↳	↳	kever Europese taal	↳
↳	↳	↳	↳	wild zwijn
rol- schaats	klompje planten telwoord	↳	2	wees gegroet hert
↳	↳	↳	↳	3
↳	6	↳	↳	eerst- volgend
roem na het genoemde	↳	↳	uniform	↳
↳	↳	5	↳	8
↳	↳	↳	seleen	↳
↳	↳	↳	↳	de oudere

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DE PUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: **SOEPEPEL**

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---